

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 augusztus 10. szerda.

VI. ÉVFOLYAM, 184. SZÁM.

Minden dolgozót bevonni a versenyekbe!

Az ország dolgozó népe serény munkában van. Amikor a gyárak, üzemek, bányák és munkatelepek dolgozói Állami Tervünk teljesítéséért csatáznak, ugyanakkor földműveseink az aratási munkálatok derekán járnak, s egyes helyeken már javában folyik a eséplés. A cél azonos, harcuk közös: a boldogabb jövő, a szocializmus alapjainak lerakása.

Ennek vágya fűtötte a Vörös Partizán textilgyár, a Vulkan fémáru gyár és a Muntenia fúrótorony munkásait, amikor felhívást intéztek az ország dolgozóihoz. S a felhívás nyomán mint futótűz rohant végig az országon a jelszó: „Köszöntjük augusztus 23-ának ünnepét új és nagy termelési eredményekkel! Ez a felhívás hatalmas visszhangot keltett bányáinkban, gyárainkban, üzemünkben, szántóföldeinkben, gépállomásainkon és munkatelepeinkben, szőlőnk mindenütt ahol szívós harcot folytatnak Állami Tervünk teljesítéséért és túlszárnyalásáért.

Mert augusztus 23-a nagy ünnep hazánk minden dolgozója számára. Ezen a napon szabadultunk fel a dicsőséges Szovjet Hadsereg segítségével a fasiszta járom alól. Ezen a napon rázta le magáról Románia népe a szocializmus nagy országának segítségével a rabbilléseket és vált független állammá. Ezen a napon lépett ki az illegálitásból a romániai munkásosztály élharcosa Pártja, a Román Kommunista Párt és ezen a napon lett szabad ember a munkás, aki kiegyenesítette rabigában meggyörnyedt gerincét és felemelt fejével látott neki hazája újjáépítéséhez és a munkáshatalom gyakorlásához. Ünneppal volt ez minden becsületes munkás számára és ezért akarják szabad hazánk szabad dolgozói ezidén is megünnepelni augusztus 23-át. És az ünneplés módja méltó a munkával szemben új magatartást tanúsító új emberhez. Munkával, szocialista munkaversenyekkel készüntsük a szabadság napját, a szabad munkás, aki már számtalanszor bebizonnyította és az eddigi munkaversenyek során ismételt megmutatta, hogy mire képes, amikor hazijáról, szabadságáról, függetlenségéről, jövőjéről van szó.

A három élüzem dolgozóinak felhívása azt célozza, hogy az Állami Terv augusztus havi előirányzatát augusztus 23-ig, tehát 8 nappal a kitűzött határidő előtt befejezzék. Elhatározásuk nagyon fontos, hiszen első tervünk harmadik negyedében járunk és ennek kimenetelére döntő fontosságú az augusztusi eredmény is. Egy jó kezdet eldöntheti az egész negyedév előirányzatának sorsát. Kedvezően, vagy kedvezőtlenül. És befolyásolhatja az egész év munkáját maga a fagyaló Állami Tervünk végrehajtásának végső kiemelését. Már az első negyedévet túlteljesítettük, a másodikat hasonló eredménnyel zártuk. Elengedhetetlen, hogy a harmadik negyedében fartsuk, sőt fokozzuk az eddig elért eredményeket. Ez pedig mulhat azon a nyolc napon, amelyre élüzemünk dolgozói felhívták munkatársaink figyelmét

Elkészült a Magyar Népköztársaság alkotmánytervezete

BUDAPEST. — (Agerpress.) A magyar lapok közlik a Magyar Népköztársaságnak a minisztertanács által jóváhagyott és a nemzetgyűlés elé terjesztendő alkotmánytervezetét.

A Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes vezetése alatt álló bizottság által kidolgozott alkotmánytervezet tulajdonképpen az első alkotmány Magyarország történelmében. Ezelőtt csak az úgynevezett alaptörvények kódexe létezett. A népi demokratikus rendszer létrejötte után a Magyar Dolgozók Párja volt az első, mely felvetette olyan alkotmány összeállításának kérdését, mely visszaülkrözze az ország gazdasági és politikai strukturájának változásait.

Az alkotmánytervezet bevezetője rámutat arra, hogy a Szovjetunió fegyveres erői szabadították fel Magyarországot a német fasiszták igrája alól, megsemmisítették a nagybirtokosok és kapitalisták népellenes államát és megnyitották a dolgozó nép számára a demokratikus fejlődéshez vezető utat. A reakciós maradványok elleni harcban győzedelmes munkásosztály a MDP vezetésével és a dolgozó parasztság szövetségével, a Szovjetunió gazdag tanácsolataiból tanulva megkezdte a szocializmus alapjainak lefektetését.

Az alkotmánytervezet megállapítja, hogy Magyarország Népköztársaság, a munkások és dolgozó paraszatok állama. Minden állam hatalom a városi és falusi dolgozóké, akik azt a nép előtt felelős képviselői szervek útján gyakorolják.

A Magyar Népköztársaság védi a magyar dolgozó nép egységét és függetlenségét és az állam felsérteit, harcol az ember ember általi kihasználásnak minden formája ellen és minden szociális erőt a szocializmus építése érdekében szervez be.

A Magyar Népköztársaság a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének kifejezése, az előbbi vezetésével.

Az alkotmánytervezet hangsúlyozza, hogy a főbb termelőeszközök szövetkezeti szervek tulajdonát képezik. Az ország gazdasági fejlődését állami terv határozza meg.

Az alkotmánytervezet megállapítja, hogy a munka az állam gazdasági életének alaptényezője és az minden állampolgár kötelessége. A legfőbb állami szerv a nemzetgyűlés, mely elnökséget választ saját kebeléből. Ez egy elnökből, két alelnökből, egy titkárból és 17 tagból áll.

A minisztertanács tagjai a legfőbb végrehajtó és közigazgatási szervet képezik, akiket a nemzetgyűlés jelöl ki és amelynek felelősséggel tartoznak.

Az alkotmánytervezet megállapítja, melyek az államhatalom helyi szervei, valamint azt is, milyen a bírói szervek összetétele. Ami az állampolgárok jogait és kötelességeit illeti, az alkotmányter-

vezet a többi között megállapítja: jogot a munkára, a pihenésre, a segélyezésre, tanulásra. Az állampolgárok egyenlők a törvény előtt, a nőknek a férfiakkal egyenlő jogaik vannak. Az összes állampolgároknak joguk van választani és egyetemes, titkos és közvetlen szavazással választhatók minden állami tisztségre. A lelkiismereti és vallási szabadságot szintén biztosítja az állam.

Az alkotmánytervezet végül megállapítja, milyen lesz a Magyar Népköztársaság címere, pecsétje, lobogója.

Az alkotmánytervezet megállapítja, melyek az államhatalom helyi szervei, valamint azt is, milyen a bírói szervek összetétele. Ami az állampolgárok jogait és kötelességeit illeti, az alkotmányter-

Az angol ifjuság a béke mellett

LONDON. (Agerpress.) A Demokratikus Ifjusági Világszövetség kebelébe tartozó Angol Ifjusági Szövetség gyűlést rendezett a budapesti Világifjusági Találkozó tiszteletére. A gyűlésen felszólaltak többek között: Walter Davids, a VIT-on résztvevő angol küldöttség vezetője, John Moss, a Béke Hívei Angol Bizottságának tagja és S. Brown, akit nemrégiben helyeztek szabadlábra börtönbüntetésének kitöltése után. Brown azért ítélték volt el, mert május elsején a londoni amerikai nagykövetség előtt tüntetett.

Az összes szónokok méltatták a VIT jelentőségét és felszólították az ifjuságot, harcoljon a békéért, az Északatlanti-paktum szerzőinek támadó tervei ellen. Arra buzdították az ifjakat, harcoljanak jogaikért és csatlakozzanak a Demokratikus Ifjusági Világszövetséghez, mely a leg-hívatottabb szervezet az egész világ dolgozó ifjusági érdekeinek védelmére.

S. Brown elítélte az angol sajtóban indított szovjetellenes kampányt. Rámutatott arra, hogy a Szovjetunió elleni rágalomhadjárat célja leplezni a rabszolga rendszer és kényszermunka borzalmait, amelyek az angol gyarmatokon és más kapitalista hatalmak gyarmatain fennállanak.

A gyűlés táviratban üdvözölte a Demokratikus Ifjusági Világszövetséget.

A gyűlés táviratban üdvözölte a Demokratikus Ifjusági Világszövetséget.

12 millió rubel a szovjet bányász élmunkások jutalmazására

MOSZKVA. — (Agerpress.) A Szovjetunió szénipari minisztériuma 12 millió rubelt utalt ki azon bányák és vállalatok jutalmazására, melyek túlszárnyalták a termelési tervet folyó év második évnegyedében. Ennek az összegnek 30 százalékát kulturális intézmények, klubhelyiségek, kulturpaloták stb. felszerelésére fogják fordítani, a többi pedig jutalmak formájában fogják kiosztani a legjobb bányászok, technikusok és a termelésben kitűnt mérnökök között.

A szénipari munkások szakszervezete ebben az évben 52 millió rubelt fordít új klubhelyiségek berendezésére. 118 klubhelyiség van épülőben. Ezek közül 48-at az idén megnyitnak. Új kulturintézeteket építenek

Vorosilovgrádban, Sztalinoban, az Urál-vidéken és másutt.

A Szovjetunió szénipari vidékein jelenleg 29 kulturpalota, majdnem 600 klub és 2400 klubterem van. Bányászok tízezrei tartoznak az intézmények mellett működő különböző amatőr körökbe.

8 millió rubelt utaltak ki a bányászok új könyvtárai számára. A meglévő 600 mellett 243 könyvtárat fognak megnyitni.

KÖZEL HATMILLIÓRA EMELKEDETT A MUNKÁSNÉLKÜLIEK SZÁMA AMERIKÁBAN

WASHINGTON. — (Agerpress.) A CIO szakszervezeti szövetséghez tartozó villamosipari szakszervezet

nyilatkozatot adott ki az Egyesült Államok súlyos gazdasági helyzetéről, rámutatva arra, hogy a munkanélküliek száma elérte az 5 millió 900 ezret.

A NÉPARULÓ FRANCIA KORMÁNY UJABB GAZTETTE

PÁRIS. — (Agerpress.) Az augusztus 5-ről 6-ra virradó éjszaka 650 fegyveres ejtőernyős szállta meg — a hadügyminiszter utasítására — az Argenteuil-városbeli Snecma-gyárat. Ezt követően költözték, hogy a gyár 3400 munkását elbocsátják.

A Snecma-gyárral egyidejűleg bezárták a Levalloisban, Billancourtban és Fouchambeauban levő repülőgépgyárat is. Így összesen 7000 repülőgépipari munkás került utcára.

Nyolc napért folyik tehát az augusztus 23-a tiszteletére indított termelési esata. Olyan feladat, melyet munkában és harcban edzett dolgozóink teljesíteni tudnak. Minden tonna szén, amelyet Pap Lajos és társai az előirányzatra termelnek és szállítanak nehéziparuak számára, minden idő előtt elkészült gép, melyet az „Unirea” acélárugyár munkásai adnak át textiliparuak számára, minden hamarabb elkészült gyárépület egy-egy téglája a szocializmus épülő alapjának. Ezenfelül pedig súlyos csapás az osztályellenesség számára, testvér segélynyújtás a gyarmati és tőlés államokban élő munkásosztály szabadságharcához, a egyben határozott válasz az angol-amerikai háborus úszítók számára.

A szocialista versenyek újabb szakaszához érkezünk ezzel. Napokért folyik a harc és hogy ezeket a napokat lemorzsoljuk, szükség van alapos megszervezésre. Szükség van arra, hogy mindenkit bevonjunk a versenyekbe. Azokat is, akik eddig érdektelenséggel tekintették a versenyeket. Alkik azt hangoztatták, hogy beosztásukban lehetetlen a verseny-szerű munka. Be kell vonni a versenybe a munkásokon kívül a technikusokat, a mérnököket és a tisztviselőket is, hogy minél szebb eredményeket érjünk el. A cél a termelt áru minőségének megjavítása, a rendelések idejében való teljesítés és leszállítás, az anyaggal való takarékoskodás, melyek mind a termelési költség az önköltségi árak csökkentéséhez vezetnek. Eppen ezért a versenyeket a gondos takarékoskodás kell jellemezze. Észszerűsítések újítások alkalmazása és a gépek, szerszámok jókarban tartása elsőrendű feladat.

Nagyon sok üzem, gyár, bánya, munkatelep van, ahol a termelés terén már túljutottak a határidőn. Az utóbbi napokban arról tájékoztunk, hogy a gyalári vasbánya dolgozó októberre, a bukkaresti SET-gyár cseplőgépvisz szerelől 1959-re, a kolozsvári „Munajul” egyes osztályai 1950-re, mások 1949 szeptember-december hónapjaira a „Romania Muncetoara” kendergyár 1919 utolsó hónapjaira termelnek. De a főbb üzemekből is nap-nap után újabb cikerek híre érkezik.

Vannak azonban olyan üzemek is, ahol az eddigi lendületű, rossz szervezés, hiányos felkészültség és bizonyosfokú érdektelenség miatt veszélyben forog az augusztusi előirányzat időelőtti teljesítése. Itt már nincs segit-

KEREKES SANDOR

Falvaink kulturszínvonalának emelkedéséről

adott számot Kolozs megye kulturotthonainak versenye

Nagyjelentőségű közművelődési esemény zajlott le vasárnap, augusztus 7-én a kolozsvári Magyar Állami Színházban. Kolozs vármegye 16 községének kulturotthonai tartották itt kulturversenyüket. A dolgozó parasztok számai vonultak fel a különböző vidékek festői népviseletében, hogy biznyságot tegyenek: a nép fiataljai között igen sok tehetség van s a nép nagy tömegeiben megvan az adottság s a szomszomság a művelődés befogadása iránt, csak a lehetőségeket, a támogatást s a vezetést kell biztosítani számukra.

A felvonulás és a verseny délután 9-től 1-ig, majd délután 4-től 8-ig tartott. Ezután következett a tanulságok nyilvános kiértékelése, az eredmények kihirdetése s a díjak kiosztása.

Bevezetésül Horea Marian, a kolozsmegyei Ideiglenes Bizottság elnöke románul s Popa S. Ioan, a megyei Ideiglenes Bizottság titkára magyar nyelven tartott bevezető beszédet. Az előadók hangsúlyozottan kiemelték a művelődési verseny jelentőségét a Népköztársaságunkban végbemenő alapvető változások sorában, a falusi kulturotthonok szerepét a városi és falusi dolgozóknak egy harci tábortba való egyesítésére szemponjtájból s a tudatlanságon alapuló habonák, tévhitiek leküzdése terén.

— Eddigi eredményeiket a Szovjet Hadsereg győzelmének s a RMP bölcs vezetésének köszönhetjük — mondotta Marian Horea.

Popa S. Ioan ígéretet tett, hogy az Ideiglenes Bizottság a jövőben is támogatni fog mindenféle fa-

lusi művelődési megnyilvánulást.

A versenyen a következő községek kulturotthonai vettek részt: Zsombor, Alsólóna, Körösfő, Füzükút, Gyalu, Kolozs, Borsaujfalu, Szentlászló, Felek, Tamásfalva, Mócs, Szászfenes, Gyerővásárhely, Szentpál, Daróc és Ciurila.

Az a tény, hogy a délelőtt folyamán aránylag kisszámú közönség vett részt a versenyen, délután viszont, amikor Kolozsvár lakosai tudomást szereztek az Állami Magyar Színházban folyó eseményről, a nézőtér zsúfolásig megtelt, arra enged következtetni, hogy a verseny jelentőségéhez képest a hírverés gyenge volt.

A kulturotthonok román és magyar énekkari és népi táncszámokkal szerepeltek. Két község — Szászfenes és Ciurila — egyfelvonásos szindarabba lépett fel, Körösfő kulturotthona pedig egy szavalót is adott.

Az énekkarok által választott énekek tükrözték azt a nagy változást, ami a falvakon is végbement az emberek tudatában. Nem véletlen az, hogy minden énekkar munkás indulókat, hazafias és népi énekeket adott elő, és nem véletlenül csendült fel a különböző énekkarokhoz tartozó dolgozó parasztok ajkán a munka himnusza s a partizán induló.

A népi táncok egy-egy felvillanásai voltak a falusi dolgozók erejének, s nem egy esetben kiváló ritmusérzékű tettek tanubizonyosságot.

Dicsőre méltó a szindarabokkal fellépő kulturotthonok vállalkozása. Hibák természetesen vol-

tak: nem tudták jól kimutatni a darabok politikai tartalmát, egyes szereplők még gépiesen, kevés természetességgel mozogtak. Ugyanakkor azonban voltak olyan szereplők is, akik természetes tehetségről tettek biznyságot. Tekintetbe kell venni — s ezt nemcsak a szindarabokkal, hanem minden egyes számmal kapcsolatban —, hogy azok az emberek adták elő, akiket a multban mesterségesen távol tartottak a művelődés, a tudásszerzés minden fajtától. S ha ennek a szempontnak a figyelembevételével ítéljük meg az eddig megtett utat, bátran elmondhatjuk, hogy a verseny nagy eredményeket mutatott fel a falvak kulturális színvonalának emelkedése szempontjából.

A Román és Magyar Állami Színház és Opera tagjaiból, valamint az Ideiglenes Bizottság kiküldöttjéből álló bírálóbizottság a sorrend megállapításánál tekintetbe vette a művészi teljesítményt, azokat a körülményeket, melyek között a versenyző kulturotthonok kidolgozták számaikat, valamint az énekkarok és táncsoportok összetételét. Az énekkarok közül Eorsaujfalu, Zsombor és Tamásfalva, a táncszámokkal Füzükút, Szentpál és Felek községek nyerték a három első díjat. Dicsőre méltó érdemnek még Gyalu, Kolozs, Mócs és Ciurila községek kulturotthonai jó énekkarukért, Körösfő, Szentlászló, Gyerővásárhely és Daróc községek kulturotthonai táncsoportjukért. A szindarabokkal fellépő két község külön jutalomban részesült.

Az eddigiekben többnyire csak

PAULO NERUDA:

Amerikai krónika

Részletek az illegálisba kényszerült chilei költő versciklusából, amelyet „valahol Amerikában” írt.

Ezúttal katonaságot vezényeltek ki, mely éjnek idején feldúlva a munkások házeit, fegyencek módjára hajtotta ki őket a bányákba és szétszórtá szükös élelmüket, a gyermekeknek szánt sovány falatokat.

Lótában vannak a nagy szénbányák: a kemény délvidéki rideg otthona, hol eső áztatja szüntelen a sirályok ködszínű szárnyát idéző tetőket, míg a tenger komor színe alatt feszülő izmai vájja a fekete kőzetet.

Élete sötét, akár a szén, kenyeré hitvány és züllött éjszakába torkolnak nehéz napaljai.

Sokfelé jártam a világban, de sehol sem láttam ilyen kiuzsorázott, elgyötört embereket. Tucatjával hálnak egy szobában.

A kietlen helyiség párás levegőjében gyermekek és kutyák falkába verődve melengenek a nyomorúságos élet pislogó tüzeinél, míg bizonytalan holnap újra éhséget hoz és sötétséget.

Megint sztrájk van, mert alacsonyok a bérek; asszonyok sirnak a konyhában és közös bajukban egymásra találnak a bányászok keze.

Azoknak sztrájkja ez, akik vizes tárnákban görnyedve, vérrel és verejtékkel hozzák fel a tengeralatti bányák fekete televényét.

Aztán a földdel téve egyenlővé a falakat, karámba zárt harmokhoz hasonlóan megjelölték az összeterejt férfiakat, majd szomorú menetben messze idegerbe hurcolták őket.

És mitevő voltál te? Vajjon eljutott-e hangod a tárnák mélyén szüved testvérhez felemeltes-e gyújtó szavak, hogy megvédve néped, elégtételt szerezz elarult fiainak?

Igen, én vádat emeltem ellene, ki csirájában fojtott el minden reményt, kikialtva gyalázatát Amerika mind a négy égtája felé —

Kopói ezért a sötétség leple alatt felgyújtották házam, a poroszokat küldve nyomomba, összeültek a bírák hogy ítéletet mondjanak felettem és keresztre feszítve a szót büntessék az igazságot.

De én nem hallatom szavam és dobbanó szívem vádol!

BOLDOG BALÁZS fordítása

Fénylő nap melegíti, tiszta kék ég féltőn takargatja és a környező hegyek kincseket rejtő öle ringatja az alig százhusz füstöt számláló szatmármegyei kicsiny községet — Tamásváralját. A napstílusban fürdő hegyoldal felett, mint valami nagyon finom kezekkel szőtt fátyol, opálos színeket tükrözve remeg a nedves föld párája és a hegygerinceken, sötétlő erdők silbakolnak.

Az apró házak völgye felé futó kertjeiben roskadozó ágakkal birkóznak dus természetű terhével a szilvafák. Csak itt, ott neszez bele a délután csendjében egy ithonmaradt gyerek vagy asszony matatása.

— Az, ott — mutat bütykös ujjával a távoli hegyecsucra idős Balázs András kisbír — Tamás király vára. Eről kapta nevét falunk. Borostás arcán huncutkodó mosolyok villannak. Egyik szemének sarkában a ki nem mosdatott álom sárga cseppje ül. Meztől áll mellettük és amikor bővebben érdeklődünk a táj multja után, a kertli sóvény mellé húzódnak megpihen az uimentis sánc partján.

— Hires, nagy rablókirály volt ez a Tamás — ezton rögtön tovább magyarázza, mintha attól döbbsent volna vissza, hogy megbántja a hegyecsuc romvárának rég elporladt urát —, én nem tudom, de így hallottam az apámtól, ő meg az ő apjától.

Ami többet ér a tudóseemberek tudományánál

— Ott, arra — lendül keze a megszességben kékülő hegyek zöldelő orma felé — egy másik rablókirály élt. Azzal háboruzott ez a Tamás. Nem nagyon szerette egyiket sem a nép, mert mindig nyomorgatták őket... aztán nem is tudom, hogy mi lett velük. Régen volt, nagyon régen. Már senki sem emlékszik rájuk.

Hallgatva ülünk. Idős Balázs maga alá huzza a lábát és elmerengve simogatja érdes nagy tenyerével a földet.

— Egyszer — kezdi újra —, erre már emlékszem, vagy harmincan felkerekedtek a faluból, hogy felmennek a hegyekre és megkeresik a rablókirály elrejtett kincsét. Öreg, nagyon öreg emberek azt állították, hogy sok drágaság maradt ott valahol a romok között. A faluban nagy volt a szegénység és az emberek elmentek kincseket keresni.

— Aztán — kérdezzük — találtak valamit? — Az öreg nevet. Félrehajtja fejét, hogy elrejtse előlünk halk kuncogását.

— Utótták a követeket és az egyik azt mondta: kincs, a másik ráfelelt: itt biz'a nincs. És így is volt. Vagy jó egy hónapig jártak fel a kincskeresők, míg végül is megunták

Elvesztegették a drága időt és üres kézzel tértek haza.

— Akkor nem sok hasznuk volt? — Nekik nem — tömködi meg dohánnyal csorba cseréppiját az öreg és amikor az már szelel, felel erre is: de volt annak, aki elhíresztelte a kincset. A falu leggazdagabb emberének, a kocsmárosnak, annak volt haszna ebből. Az emberek minden reggel pálinkáztak egyet a hegyre indulás előtt. Hitelbe kapták az italt, meg a kis elemózsiát is, már ami kellett. Ők kincset nem kaptak, de a hitel meg kellett adni. Ki pénzben, ki napszámmal, de mind fizettek. Mert így volt ez: a szegény mindig fizetett a gazdagnak.

Az árnyék megnyulik. A csorba pipából is kihamvad a parázs, már a babonákról, tudóseasszonyokról folyik a szó. Idős Balázs András azt állítja, hogy tehenének telét is elvették egyszer, de bizalmaskodva közelebb húzódik, hogy megszugga a nagy titkot!

— Elmentem ide, Tarnára, ahol egy erős tudóseasszony volt, az visszaadta nekem a tejet. Mire hazaértem, már vígan fejtek. Sőt azt is megtudtam, hogy ki volt az agonosz, aki rosszat tett tehenemmel.

Az öreget most már nem is kell nagyon bántani. Még közelebb hu-

zódva meséli, hogy a tarnai tudóseasszony megmondta neki, hogy az, aki azt nap kér valamit kölcsön fölük, az a tejelvevő gonosz.

— Ugy volt az — erősködik kételkedésünkre az öreg —, alig értem haza, máris jött valaki és kért valamit az asszonytól. De mi nem adtunk ki semmit a házból — diadal-maskodik, mint aki kijátszott ellenességével.

— Aztán, öreg — szólal meg a mellettünk hallgató állattenyésztési szakember —, mondja csak, a tehene, amikor hirtelen elapad a teje és nem akarta engedni a fejést, nem viselkedett szokatlanul? Nem topogott a helyén, nem bögött-e sokat?

— Do úgy — csodálkozik el idős Balázs András.

— Bikához kellett volna vinni — mosolyog rá az öregre az állattenyésztési szakember — és nem a javasasszonyhoz futni. Vagy négy-öt napig várni kell és aztán újra minden rendben van.

Az öreg hallgat. Erzi az igazság erejét, de azért mégis megpróbálja, hogy ne maradjon ő se teljesen alul.

— Hát az igaz — huzza be két vállá közé fejét —, de azért vannak tudóseasszonyok és tudóseemberek a

hegyek között, akik sok minden titkot tudnak.

— Aztán azok, honnan tudják?

— Hát — játszik nehéz kezével a gyepp fűszálaival — az apjuk, az anyjuk továbbadja nekik a tudást.

— Maga András mit ad tovább gyermekeinek? Tovább adja maga is az élet nagy titkait?

— En? — fényesedik el az öreg arcon a dolgozó ember öntudatlan büszkesége. En? Nem. En nem tudok ilyen titkokat.

A hegygerincen sötétlő erdők felett már az új hold sarlója ringatja magát. Idős Balázs András szemében megcsillan a táj. Az erdők, a hegyek, a földek, az apró házak, a kertek alatt kanyargó hegyipatak és a föléje hajló bodzabokor. És önmagát, hiszékenységét mosolygó ajkáról a dolgozó falusi ember legmélyebb bölcsességét kovácsolják a tudóseasszonyok titkait semmivé tevő szavak:

— En? ... En? ... Nem tudok ilyen titkokat, de fiaim kezébe adom a kapálás és kaszálás tudományát...

Rábólintunk szavaira és velünk együtt bólogatnak a határ rögből sarjadt buzakalászok, mert idős Balázs András és a többi idős Balázs, az ország minden apró falujában ezzel az igazi emberi élet építő legnagyobb titkot, a munka tudományát adja tovább utódainak, hogy szebbé, emberibbé váljon körülöttük a világ.

TÓTH KÁLMÁN

az egykori jobbágyok unokái

a mezőgazdaság szocialista átalakításán munkálkodnak

NAGYKÁROLY. — A gencsi uton, közvetlenül a Piactér mellett hatalmas 20 holdas park területén. Évszázados faritkaságok között páváskodik a négy bástyás lovagvárszerű gróf Károlyi kastélya.

A bejárat baloldalán márványtábla hirdeti, hogy 1421 óta hány-szor épült át a kastély és mai formáját 1894-ben Károlyi Pista uralma alatt nyerte. Mert a gróf Károlyi Pisták uralkodtak Nagykároly városa és ez egész járás fölött.

30 ezer hold földjük volt és a kastély köré félholdban épültek a cselédség lakásai, majd a jobbágy-ság viskói és a grófokat szolgáló kézművesek házai.

KÖZÉPKORI JOBBÁGY-TELEPÜLÉS

volt Nagykároly és ezt a jellegét az utóbbi évekig megtartotta. Károlyiak uralták a várost 1944-ig, amikor a felszabadító Vörös Hadsereg nemcsak a horthysta hadsereget üzte el, hanem a Károlyi uralom utolsó maradványait is.

Hisz bár az utolsó években egyetlen Károlyi gróf sem járt Nagykárolyban, de az ő gazdasági érdekeit szolgálta a 30 ezer hold, az olaj- és szappangyár, a bőrvélyi kendergyár és a környék minden jelentősebb üzeme. Dolgoztak a szegényparasztek és munkások, hogy a grófék Afrikában vadászhasznak és a Lidón pihenessék ki semmittevésük fáradságait.

A háború keresztülvonult Nagykárolyon és a visszavonuló fasiszta csapatok mindenütt romhalmazt hagytak maguk után. Felrobbantották az állomást, a vilánytelepet, az olajgyárat, a raktárakat és minden jelentősebb épületet. A kastélyt épen hagyták. Remélték, hogy a Károlyiak még visszatérnek a Károlyiak által bitorolt ősi földet, hamarosan megjelent a gép- és traktorállomás, hogy a dolgozó parasztek segítségére sies-sen. Traktorvezetői iskola is nyílt Nagykárolyban és ma a dolgozó földművesek nélkülözhetetlen segítőtársa ez az állomás.

A park mellett vezet az út a gép- és traktorállomásra. Az uton szemben traktor vontat egy cséplőgépet. Ahogy belépünk a vas-kapun, a csinos virágoskertben szorgoskodó Balogh bácsi felemel-kedik és készségesen vezet az irodába.

Az állomás hatókörzete 20 kilo-méter és a tavaszi munkálatok idején 30 nap helyett 21 nap alatt végezték el a munkát, túlhaladva 646 hektárral az előírt velésterü-letet.

Kilenc élmunkásunk kapta meg május 1-én a munkaérmét — jegyzi meg büszkélkedve Vigdorovics Béla, az állomás igazgatója.

KIMEGYÜNK A TELEPRE, ez 13 hektár területen fekszik és 115 ember dolgozik itt a különbö-ző műhelyekben. Ezek a helyisé-gek a Károlyi uradalom munkás-lakásai voltak és bizony nem a legmegfelelőbbek, de már épül-nek a tágas színek és most készült el részben önkéntes munkával az új, ragyogóan tiszta kálint-épü-let.

Az udvaron sorban állnak a cséplőgépek. Mintha most kerül-tek volna ki a gyárból. Szürkére festve, mérleggel, tűzoltószivaty-tyuval, szerszám- és csrosságos ládával felszerelve, oldalukon vö-rösbetűs jelszavak hirdetik a gé-

pesített mezőgazdaság magasabb-rendűségét.

— Pedig csupa kimustrált gé-pek-ből állítottuk össze őket —, mondja Zagyva József műhely-mester. — Nagy hiány volt al-katrészekben, golyóscsapágyakat sem kaptunk. De a szovjet mun-kások példája minket is lelemé-nyességre serkentett. Perselyeket készítettünk acélból, amelyek

A gépműhely mellett

egy sor eke fekszik. Amerikai gyártmányuak.

— Nem tudtuk őket használni — mondja az igazgató —, mert silány anyagból vannak, a mi ta-lajunkon kicsorbultak, eltöredezt-tek. De szükségünk volt minden

kellő zsirozás mellett pótolják, sőt felülmúlják az eddigi golyóscsap-ágyakat.

Az eddigi próbák eredményei minden kétséget kizárják.

— És a tizedrészébe sem kerül-nek a régi csapágyak — feje-zi be boldogan, nevetve Zagyva mester, aki meg is kapta a Mun-kaérmét, tavaszi munkájáért.

Több condot a falujságra!

Hatalmas, gyümölcstől roskado-zó fák vannak az udvaron. kö-zöttük zöldségeskertek. Ezek a munkásoké, mindenkinek jut 4—5 fa és egy jókora darab kert, ahol megtermelik a nekik szükséges zöldségfélét. De itt tűnik fel az első gyengeség is, az utak és az udvar egy része sáros és gazos, ez erősen elüt a gépek katonás rendjétől. A falujságon kéthóna-pos cikkek betűit szívja ki a nap

és a gyérszámú könyvtár köny-veit alig olvassák.

— Nem éreik rá — mondja az igazgató —, de maga is érzi, hogy ez nem érv és sietve jegyzi meg, hogy a kulturosonortjuk a tél fo-lyamán az előadások jövedelmé-ből rádiót vett.

Lánvok futnak velünk szembe, kezeslábasban, nyakig olajosak. Tanulók, traktorvezetők.

Versenyre hívtuk

az ország összes traktor- és gép-állomásait a cséplési munkák el-végzésére — mondja Vigdorovics Béla. — Az ősszel az ország ösz-szes állomásai között a tizenne-gyedik helyen voltunk, most az

elsők között kell legyünk. És a Károlyi jobbágyok unokáinak ön-tudatos munkája biztosítja azt, hogy ott is lesznek az első kö-zött.

KENYERES PÁL

„...mindannyian szívesen adjuk“

Levelet kaptunk Krasznáról. A „Világosság“ címére jött, de az egész ország városi dolgozóihoz szól. Katona Gergely szegényparaszt írta, egyszerű szavakkal, egyszerű kézírással.

A levél példája a hazafias kötelességtudásnak, bizonyítja az, hogy dolgozó földműveseink támogat-ják a munkásosztálynak, mindannyiunk jobb jövője érdekében folytatott harcát.

Ime a levél: „Elytársak, városi dolgozó munkások! Örömmel fogadtuk az új beszolgáltatási rendeletet, mert tud-juk, hogy ezzel a ti kenyereteket biztosítjuk. Mi, szegény földműves dolgozók, a múlt évekhez képest ke-vezebbet kell, hogy beadjunk, de minden erőnkkel azon leszünk, hogy nektek minél több kenyeret ke-lyen.

Nekem csak egy hektár és 30 ár földem van. A járásban elsőnek teljesítettem beszolgáltatási köte-lezettségemet. Huszonhárom kilogram helyett 65 kilogram gabonát adtam. Szívesen adtam és mindannyian szívesen adjuk. Fogadjátok szeretetünk e jelét és a testvéri kezek sohase szünjenek meg egymásért és a demokráciáért dolgozni.

1949 augusztus 5.

KATONA GERGELY“

ÖNKÉNTES MUNKA Kalotaszentkirályon

KALOTASZENTKIRÁLY. — Le-velezőnk-től.) Kalotaszentkirályon van egy utca, ami a piacot a Bács-mege nevezetű falurésszel köti ösz-sze. Ezt az utcácskát, valahányszor eső volt, mindig elöntötte a sár. Szinte járhatatlan volt.

A Magyar Népi Szövetség szer-vezetének kezdeményezésére a köz-ség dolgozó földművesei 213 méter hosszúságban vízlevezető sáncot épí-tettek az utca szélén. 13 dolgozó földműves 156 munkaórát végzett, 3.120 lej értékben. Így most 72 csal-lad tagjai, akik a környéken laknak, nem kell többé sártengerben gázol-janak.

A sánc kiúsása után Kispál András utcafelelős kezdeményezésé-re 182 méter hosszúságban és 10 mé-ter szélességben az utcaszakaszt is megjavították a dolgozó földmű-vesek. 52 köbméter kavicsot terítettek el az uton. A munkában Csüdöm János, Bus Gábor, Ardevan Teodor, Rálint János, Kispál András, Rácz János, Juhász Ferenc, Vince P. András, Nagy István, Gere György, Vince P. György, Csüdöm György, Demeter István, Mólka János, Fodor

János, Péter István, Gere Ferenc és Gere Márton tüntek ki.

Az önkéntes munkát végzett dol-gozó földművesek felhívják társaik figyelmét arra, hogy kövessék pél-dájukat és a maguk környékén ja-vítsák önkéntes munkával az uta-kat, mert ezzel saját javukat szol-gálgják.

GERE ISTVÁN

Bonchidán

BONCHIDA. — (Levelezőnk-től.) A nyári mezőgazdasági munkák el-lenére nagy iramban haladnak az önkéntes munkák Bonchidán. A dolgozó földművesek felépítették a gátat, két malmot hoztak rendbe, megcsinálták a vízfűrész és köz-ségi mérleget építették. A munká-latok két és fél millió lejt vettek vol-na igénybe.

A dolgozó földművesek azonban tudva azt, hogy amit építenek, azt maguknak csinálják, önkéntes mun-kával látták az építéshez. A gát megjavításához 611 szekér vészét be-dottak a 8 kilométer távoli er-dőből. Szamosonból 649 szekér kö-vet fuvaroztak be a dolgozó földmü-vesek. A vésző kivágásához 484 dolgozó földműves volt az erdő-be, s összesen 4.840 órát dolgoztak.

BERKI SÁNDOR

Kulturothont építenek a mezőberkesi ifjak

MEZŐBERKES — A mezőber-kesi ifjak elhatározták, hogy kul-turothont építenek. Mivel nem találtak megfelelő épületet, ma-guk láttak neki az új kulturház felépítéséhez. Komoly segítséget kaptak az állami gazdaságtól, amelynek vezetői engedélyt ad-tak, hogy az épülethez való tég-lát és követ elszállíthassák a sa-ját területükre, mert az építő-an-yag — az állami gazdaságtól — a volt Popeseu-féle birtok há-zaiból került ki. Az ifjuság lan-kadatlan munkával fejtette ki a téglát és követ úgy, hogy az épít-kezéshez már csak a faanyagra van szükség. Ezt a kérdést is megoldják, mert a helybeli ideg-lenes bizottság megadja a kellő anyagi támogatást.

A mezőberkesi ifjak kívánsága teljesül, s a november 7-re terve-zett műsoros estét már az új kul-turházban tartják meg.

Az eddigi munkában kitűnt if-jak: Moldován Demeter, Cocan János, Moldován Silvon, Todea János, Buciclu Gheorghe és Páll Vilmos.

AUGUSTOPOL NICOLAE levelező.

Néhány nappal ezelőtt zajlott a Magyarborsúsban az új szövetkezeti vezetőség megválasztása és beiktatása. Az ünnepélyen a vicei és a borszusi kulturothont csoportjai szép műsorral szerepeltek.

Ugyanezen a napon tartották meg a Petőfi-ünnepséget is, ezen a kör-nyék falvainak kulturothontjai va-lamennyien szerepeltek.

Demeter Antal.

Szind

A községben jó kulturmunka folyik. A színjátszó csoport tagjai lelkesen készülődnek az előadásokra és minden a legnagyobb rendben volna, ha Szatmári Miklós dr. uni-tárius pap nem igyekezne gátolni a munkát. Nemrég történt, hogy amikor a Magyar Népi Szövetség színjátszó csoportja a kora esti órákban a Petőfi-ünnepségre ké-szült az iskola termében, Szatmári Miklós ki akarta zavarni őket azzal, hogy a hangoktól nem tud aludni, szomszédos lakásában. Szatmári Miklósna nem tetszik, hogy a dol-gozó földművesek kulturothontjuk utján művelődési színvonalukat emelik, a nép pedig kifogásolja azt, hogy a pap hosszú éjszakákon át kulák barátaival rözizik. Mert nem köztütek, hanem a nép mellett vol-na a helye.

Papp Sándor.

Székelyföldvár

Székelyföldvár is a felemelke-dés útján halad. Alig kezdte meg munkáját az ideiglenes bizottság, máris eredmény mutatkozik. Néhány nappal ezelőtt mozgósították a dol-gozó földműveseket, akik lelkesen vonultak önkéntes munkára és meg-javítottak egy 200 méter hosszú ut-szakaszt. A dolgozó földművesek to-vább folytatják az utépítési munkát.

Gagy Lajos.

Szabad, boldog életet építenek maguknak a község dolgozói. Az el-múlt tőkés-földesuri rendszer csak terror és börtönök segítségével tud-ta fenttartani hatalmát. Bezárták a nép jó fiait, ezzel akarták megaka-dályozni a demokrácia fejlődését.

Felvincen is építettek börtönt. Most a Román Munkáspárt helyi szervezetének kezdeményezésére az ideiglenes bizottság elhatározta, hogy a felszabadulás óta üresen álló börtönépületet gabonaraktárrá építik át. A munkálatok már megkezdődtek. A dolgozók hangos énekszóval kezdtek hozzá a lebontáshoz. Megsemmisít-tek ezt a multból itt maradt gyászos emléket s helyébe — az épület anya-gából — a boldog, bőséges jövő egyik tárházát építik fel.

Schönauer József.

Szamosújvár

Befejeződött az aratas Szamos-újvár környékén s megkezdődött a cséplés. A dolgozó földművesek hoz-zákezdtek a tarlóhántáshoz is. A munka nagy lendülettel folyik.

Gabányi János.

Kisiklód

A község dolgozó ifjusága, mi-közben az idősebbek a mezőn dol-goztak, önkéntes munkát végzett. Az elmúlt vasárnap — a kora reggeli órákban — a fiatalok kivonultak a faluba és kikövezték egy hosszú ut-szakaszt. Az ujjáépítő munkát to-vább folytatják.

Demény Zoltán.

Szatmár megyében

Megkezdődött a tarlóhántás

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) A megyében 7.075 hektár területen vé-gezték el a tarlóhántást. A kedve-zőtlen időjárás miatt elmaradt mez-őgazdasági munkák most nagy len-dülettel vettek. Az állami gazdasá-gokban eddig 571 hektár földet szántottak fel.

Az állami gép- és traktorállomá-sok munkatervet készítettek, amely-nek értelmében a most következő időszakban 5.200 hektár területen fognak tarlóhántást végezni.

Szatmár megyében megkezdődtek a traktorállomások és a dolgozó földművesek közötti szerződés-kötés. Eddig 69 csoportban 2.251 dol-gozó földműves 6.800 hektár föld megművelésére kötött szerződést a gépállomásokkal. Az állami gazda-ságok eddig 1.200 hektárra kötöttek szerződést a traktorállomásokkal.

— 1 —

A kolozsvári husellátásról nyilatkozik a „Comcar“

KOLOZSVÁR. — A nyár folyamán többször előadódott, hogy a „Comcar“ állami húsállományát kevesebb hús mennyiséget osztott szét, mint amennyit a városi fogyasztók igénye megkövetelne. Ezért egyesek azzal vádolták a vállalat vezetőségét, hogy nem fordítanak kellő gondot a város húsellátására.

Eppen ezért megkértük a „Comcar“ vezetőségét, nyilatkozzék a kérdésről.

— A „Comcar“ állami húsállomány terv alapján dolgozik — mondották az illetékesek. — A megállapított hús mennyiséget egy osztja szét, hogy nyáron, amikor a piac tömve van zöldségfélékkel, kevesebb hús mennyiséget szolgáltat ki, mint télen. Ezzel hozzájárul az Állami Terv megvalósításához, mely az állatállomány növelését írja elő.

Nyáron a vágóállat beszerzése is nehezebb, mint télen. Falusi dolgozóink havasi legelőkön tartják áll-

taikat és csak a nagy munkaidő befejezésével van idejük, hogy vásárra hozzák a vágóállatokat.

Ez nem jelenti azt, hogy a „Comcar“ húscsarnokaiból teljesen eltűnik a hús. Mint eddig is, gondoskodnak arról, hogy a városi dolgozók

húsellátása biztosítva legyen. A vállalat kimutatásai azt bizonyítják, hogy az utóbbi három hónapban jóval nagyobb mennyiségű húst juttattak a fogyasztókhoz, mint amennyit a munkaterv alapján elő volt írva.

Javitják a kolozsvári iskolákat

KOLOZSVÁR. — Az Ideiglenes Bizottság tanügyi osztálya nagy gondot fordít arra, hogy a tanuló ifjúság minél jobb körülmények között végezhesse tanulmányait. A napokban megkezdtek a kolozsvári iskolákkal kapcsolatos karbantartási munkálatokat. Az Ideiglenes Bizottság technikai osztálya 34 kolozsvári iskola javítását vezeti, a tanügyi osztály kimutatása alapján négy liceum, két internátus, egy tornaterem, két technikai, három pedagógiai és tizenhat elemi iskola, valamint három óvoda épületei kerülnek javítás alá.

A javítási költségek mintegy 5.000.000 lejt tesznek ki. A munkálatok tervszerűen folynak július 28 óta a az új iskolai év megkezdéséig — a terv szerint szeptember 5-re — be fognak fejeződni.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Mánás Miska. Magyar film. Kezdet: 5, 7, 9 órák. Szombaton és vasárnap 3 órák is. Vasárnap d. e. 11 órák Matiné.

MAXIM GORKIJ MOZGÓ: Nyári szünet. Nincs előadás.

MUNKÁS-MOZGÓ: Nyári szünet, nincs előadás.

POPULAR: Mánás Miska. Magyar film! Kezdet: 5.30, 7.30, 9.30. Szombaton és vasárnap 3.30 órák is. Vasárnap délelőtt 11.30 órák Matiné.

UJ IDÖK: Romfilm híradó. — A buzagyár. 2 felvonás. — Ők ismét látnak. 4 felvonás.

URANIA: Marie Martine. Magyar feliratokkal. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órák.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Kincs a szorosban. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órák. Vasárnap délelőtt 11 órák matiné.

Fokozódik a meleg

Kelet-Európában és a Kárpát-medencében magas légnyomás hatására derült, száraz idő és 30–32 fokos meleg uralkodik. Skócia fölött újabb viharciklon vándorol északkelet felé és délnyugatról az Óceánról páradus levegőt hajt Angliába és Franciaországba, ezért itt változó-kony, szeles az időjárás.

Kolozsváron hétfőn délben 29 fok, este 9 órák 19 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 764 mm., gyengén emelkedő irányzat.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZERDA DÉLIG:

Kissé élénkebb délkeleti, déli légáramlás, kevés felhő, napos, száraz idő. A hegyvidéken délután erősebb felhőképződés, záporhajlam. A meleg tovább fokozódik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Allású hirdetéseknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cim: a kiadóban és jellegű hirdetésének 20 lej pótdíj fizetendő.

BORKABATOT nagy termetre veszek. Xenopol (Szappan)-utca 2, Szabóság. 5524
TÖLGYFAHORDÓ 100 káposztás, űlő fürdőkád, óvális tükrök, stélázi eladó. Valeanu, Jókai-utca 16, 5533
HÁZHELY, rádió 4+1, cserép, gerenda, koks, gyermekkosci eladók. Érdeklődni lehet délután 5–9-ig Cukorgyári-ut 71 alatt. 5534
OCSKA CSEREPET vennék, körülbelül 200 darabot. Málnássy, Dózsa György-utca 16., emelet. 5532
VENNÉK 6 darab matrácot (16-szór), egy Zephir-kályhát, egy jó állapotban levő tüzhelyet, Kovács Dezső, Mócook-utja 49. 5535
ELADOK: nagy Philips rádió, egybeépített pikuppal, önműködő 10 lemez-váltással, ára 65.000. Radu, Telefon: 15-47. 5537
MOTORKERÉKPÁR BMW 350 köbcentis, jókarban eladó. Stelujei-Csillag-utca 4. 5442
KICSI SZÉKÉK jó állapotban eladó. Kossuth Lajos-utca 15. 5545
UJONNAN festett gyermek-sportkosci eladó. Minorita-utca, vendéglő. 5547
BABAMÉRLEGET, baba-fürdőkádat keresek megvételre. Felsner, Türr István-utca 4. 5550
ELADÓ tizenkét személyes ebéd-lőszerviz, üveg-szerviz, két fotel bőrgarnitúra, kis asztal, új férfi felöltő. Vörösmarty-utca 50., 4–6-ig. Slova. 5551
HÉTHÓNAPOS NEMET vizsla eladó. Cim a Szlovákban. Tkv.
VESZÉK teljes furnirháló, világoslat. Március 6.-utca 6 szám, portánál. Tkv.
ELADÓK sürgősen egy szmokingot. Modern női kosztümnek átalakítható. Március 6.-utca 6 szám, portánál. Tkv.
ELADÓK: ebédlőszekrény, hálószoba, pamlagok, asztalkák, matrác-szőr. Horea-ut 9., II. emelet, 11. ajtó. 5551

INGATLAN-ÁLLÁS
BEKÖLTÖZHETŐ családi házat akán eladni, vagy venni? Forduljon bizalommal „Transilvania“-irodához. — Eladó sürgősen 4 villahely, egyenként 25.000 lejért. Transilvania, Szabadság-tér 19. 5471

„UJ IDÖK“
MOZGÓ
Műsor augusztus 8–14-ig:
Romfilm híradó
A buzagyár
2 felvonás
Ők ismét látnak
4 felvonás

BUTOROZOTT vagy üres szobát keres jogosított egyedülálló értelmiségi. Uhu, Molotov-utca 34. 5546
ERTEKES kertés kolozsvári házat elcserélném magyarországgal. Cimeket „Csere“ jellegre a kiadóba. 5536

HOREA-UT közelében levő 2 szoba, konyha, fürdőszoba lakást elcserélnék 1 szoba, konyha, parkettes, komfortossal központban, vagy állomás környékén. Leveleket „Költözést fizetem“ jellegre. 5544

ELCSERÉLNÉM központi 2 szoba, összkomfortos lakásomat Gruia-utcai vagy környéki hasonlóval. Cim a kiadóban. 5548

ELADÓ sürgősen Szent László-ut 110 számú házastelek: 1 szoba, konyha, veranda, kert, víz, villany, beköltözhető, 120.000 lejért. 5549

ELADÓ Tordán két hold szőlő. Kerekdomb—Lomal részben. Ertekezni Tordán: Piața Mihai Viteazul 48., Kolozsváron Vörösmarty-utca 50., 4–6-ig. Slova. 5550

Napi áron veszünk ételajos vashordókat és ciszternákat
"SOMESUL"
Állami Kereskedelmi Társaság

Autó és motorkerékpár akkumulátorok
nagy választékban kaphatók a
"FIERUL"
ÁLLAMI VASÚZLETBEN

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
Özvegy anyja Vilmosné szül. Somogyi Rozália
életének 71. évében augusztus 8-án elhunyt.
Temetése augusztus 10-én délután 3 órák lesz a köztemető kapujánál.
A gyászoló család

ALLÁST KAPHAT TELEFONKÖZPONT-KEZELŐNŐT, aki a román nyelvet is bírja, keresünk vidékre. Fizetés meg egyezés szerint. Cim a kiadóban.
KERESEK elsőrangú férfi fodrászmunkást, azonnali belépésre. Borsós Antal, Blaj—Balázsfalva, Str. Teohari Georgescu Nr. 12. 5540
ONÁLLÓ, gyermekszertető 35–40 év közötti mindent, ajánló iratokkal dolgozókhöz keresek. Jelentkezés délelőtt vagy este Budai Nagy Antal-utca 51., Ováriné. 5543

KÖLÖNFELEK MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszorúk kikölcsönzése, „Dália“, Horea-ut 35. Tkv.
ASTORIA szálloda főportása közvetítésével tangóharmonikát bérelnek. Tkv.

HETI LOTO
Az augusztus 8-iki húszon nyernek a következő számok:
88, 36, 87, 2, 3, 70, 86.
Az e heti prémium.
594.330 lej

EXTRAS
Dupa carte de judecata civile a Judecatoriei Populare Valea lui Mihai Sediul secundar Piscolt Jud. Salaj, Nr. 11 din 15 Iunie 1949 din Dos. No. 261—3949.

HOTARESTE:
Admite actiunea reclamantului Szarka Ludovic din comuna Piscolt declara desfactia casatoria incheiata intre aceasta si parata Szarka Elisabeta nasc. Szőke in prezent cu domiciliul in loc necunoscut incheiata in fata o. st. civ. Andric prin actul Nr. 22, din 27 Dec. 1936, pronuntant divortul in favoarea sotului reclamant.
Obliga pe parata sa plateasca reclamantului suma de 4.000 Lei cheltueli de judecata.
Cu drept de apel in termen de 15 zile dela comunicare.
Data si pronuntata in sedinta publica de la 15 Iulie 1949.
Judecator popular: Grefier: N. Fotos P. Stadler
Asesori populari: Dersidan Iosif Olah Cheorghe
R. P. R.
Grefa Judecatoriei Pop. Valea lui Mihai Jud. Salaj.
Prezentat extras dupa cartea de Judecata civila a acestei Judecatorii No. 11 din 15 Iulie 1949, este conforma cu originalul ei din dosarul No. 261—3949, se atesta de noi.
Grefier. No. 261
P. Stadler 4. August 1949.

MENYASSZONYI koszorúk, fátlyak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANAL, Dózsa György-u. 22. Tkv.

PINCU Hude, Kolozsvár, Dosztojevski-utca 16 névre szóló okmányok levéltárával együtt elveszték. Megtalálójá jelentős jutalom ellenében adja le a fenti címre.

TORDATURON eltűnt Jakab Endre 11 éves gyermek. Kolozsvár felé látták bejönni. Nyomravezetőjét kéri a kétségbeesett szülők közöljék adatokat a miliciával, vagy velük. Fehér ingben, sötét rövid nadrágban és szürkekalappal hagyta el a szülői házat.

BESZTERCEI belvárosi új, 4 szobás, komfortos, kimondottan családi házzal, kertet, villanegyedben eladnám, vagy elcserélném kisebb kolozsvári házzal, ráfizetéssel is.
"Promptus" ingatlanforgalmi iroda
KOLOZSVÁR,
Dózsa György-utca 29, emelet.

Elveszett okmányok pierderi de actie

Az alább felsorolt személyi okmányok elveszték és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítták:

- Urmatoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declara nule de drept in mainile oricui s'ar afla:
1. SZILAGYI Iosif Cluj, Strada Maramuresului 62, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. No. 16469—46, eliberat de Militia Cluj.
  2. MATYAS P. Martin Cluj, Str. List 33, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. No. 30594—47, eliberat de Militia Cluj.
  3. BOSKOVITS Vera Cluj, Str. Molotov 15, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. No. 1490—46, eliberat de Militia Cluj.
  4. PLETH Lenke Cluj, Str. Puskin 1, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. No. 39656—47, eliberat de Militia Cluj.
  5. BOITOR Maria Cluj, Str. Livezii 19, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. No. 4367—46, eliberat de Militia Cluj.
  6. PINCU Hude Cluj, Str. Dosztojevski 16, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. No. 18235—47, eliberat de Militia Cluj.
  7. IRIMI Ioan Cluj, Str. Artelor 8, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. No. 51156—48, eliberat de Militia Cluj, si carte de membru al sindicatului.
  8. I. P. J. E. L. intreprinderen de Stat Cluj, Str Horea 7, Foia de circulatie de autocamion No. 1054—49, eliberat de Militia Cluj.
  9. GAZDA Miklós Cluj, Strada Cobzarilor 3 permisul de conducere a tuvechicol No. 1208—28, eliberat de Militia Cluj.
  10. KACSO Elisabeta Cluj, Str. Masinistilor 149, cartea de membru al Coop. Victoria Cluj, No. 16027—48.
  11. MILITARU Gh. Dumitru Cluj, Str. Elisabeta No. 6, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. No. 17337—46, eliberat de Militia Cluj.
  12. KUN Eugen si Frida Cluj, Str. Möriz Zsigmond No. 40, Politia de Asigurare de viata No. 12116 si 43843 eliberate de Soc. Asigurare Agricola-Fonciera.
  13. HECHT Desideriu, domiciliat in Cluj, Str. Babeuf Nr. 17, fisa Nr. 2, eliberat de Militia Cluj. 5539
  14. SÜTÖ Andrej domiciliat in Cluj, Str. Babeuf Nr. 17, fisa Nr. 2, eliberat de Militia Cluj. Gr 168
  15. MÓDIS Andrei Satu-Marc, Str. Trandafirilor Nr. 76, Buletin de inscriere la Bir. Pop. Nr. 4587 1945, eliberat de Militia Satu-Marc. Tkv
  16. Vaduva lui LAZAROVITS Ignatie nasc. Serena, Satu-Marc, Str. Stefan cel Mare 14, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., eliberat de Militia Satu-Marc. Tkv